

1987

No. 61

STAATSBLAD
van de
REPUBLIEK SURINAME

ALGEMEEN DECREET A-24

DECREET van 22 september 1987, houdende regels voor politieke organisaties (Decreet Politieke Organisaties).

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat het wenselijk is regels voor politieke organisaties vast te stellen.

Heeft, gehoord het Adviescollege, na verkregen goedkeuring van het Militair Gezag, de Raad van Ministers en De Nationale Assemblee, vastgesteld het onderstaande decreet:

POLITIEKE ORGANISATIES

Artikel 1

Voor de toepassing van het bij of krachtens dit decreet bepaalde wordt onder een politieke organisatie verstaan elke rechtspersoonlijkheid bezittende organisatie of vereniging van personen, die een staatkundig doel nastreeft ter realisering van de doeleinden, die in de Grondwet zijn verankerd.

STATUTEN

Artikel 2

Onverminderd het bepaalde in artikel 1665 e.v. van het Burgerlijk Wetboek en de door het Ministerie van Justitie vastgestelde richtlijnen ter zake, dienen de statuten van een politieke organisatie nog te bevatten:

2

1987

No. 61

- a. de verplichting van de bestuursorganen, in het bijzonder van de penningmeester en de verifikatiecommissie om jaarlijks een verslag of staat van inkomsten en uitgaven van de politieke organisatie te publiceren in het Advertentieblad van de Republiek Suriname en in ten minste één in Suriname verschijnend dagblad;
- b. de verplichting van bestuursorganen om het beginselprogramma en bij elke verkiezing het verkiezingsprogramma aan de bevolking bekend te maken;
- c. de verplichting van een politieke organisatie om toegankelijk te zijn voor een ieder, ongeacht ras en religieuze overtuiging.

ORGANEN VAN DE POLITIEKE ORGANISATIES

Artikel 3

De organen van de politieke organisaties worden in de statuten genoemd met vermelding van hun bevoegdheden.

Artikel 4

De verkiezing van alle organen van een politieke organisatie, die ingevolge de statuten met de leiding belast zijn, de zittingsduur, de samenstelling, de wijze van oproeping der leden tot de vergadering, worden in de statuten van de politieke organisatie geregeld.

VERKIEZING VAN DE ORGANEN

Artikel 5

1. Tenzij anders bepaald, vinden alle verkiezingen in de politieke organisatie plaats op de grondslag van het personenmeerderheidsstelsel, waarbij gekozen is (zijn) degene(n), die het grootste aantal der geldig uitgebrachte stemmen heeft (hebben) behaald.
2. Elk bestuurslid van een politieke organisatie kan — ook al is hij voor een bepaalde tijd gekozen of benoemd — te allen tijde door het orgaan dat hem heeft gekozen of benoemd, worden geschorst of ontslagen, volgens regels bij de statuten te bepalen.

3. Het bestuur van de politieke organisatie is belast met de leiding daarvan en ziet toe, dat de politieke organisatie overeenkomstig haar doelstellingen deelneemt aan de politiek-bestuurlijke orde van Suriname met het doel de staatkundige ordening, de welvaart en het welzijn van Suriname en zijn bevolking te realiseren.

KANDIDAATSTELLING VOOR VOLKSVERTEGENWOORDIGENDE LICHAMEN

Artikel 6

Kandidaten ter verkiezing in de door de wet ingestelde volksvertegenwoordigende lichamen dienen binnen de structuur van de desbetreffende politieke organisatie te worden gekozen.

REGISTRATIE VAN POLITIEKE ORGANISATIES

Artikel 7

1. Politieke organisaties dienen geregistreerd te zijn in een voor dat doel door het Onafhankelijk Kiesbureau gehouden openbaar register.
2. De voorwaarden voor registratie zijn:
  - a. overlegging van het bewijs dat in de organisatiestructuren van de politieke organisatie het besluit is genomen om de politieke organisatie ter registratie aan te bieden.
  - b. overlegging van de statuten, reglementen of andere documenten, waaruit de ordening van de politieke organisatie kan blijken;
  - c. overlegging van het besluit van de President, inhoudende de goedkeuring van de statuten.
3. Indien blijkt, dat de politieke organisatie de stukken als bedoeld in het vorige lid niet of niet volledig heeft overgelegd, zal het Onafhankelijk Kiesbureau zulks aan de politieke organisatie bij deurwaardersexploit mededelen, met het verzoek om binnen zeven dagen na de mededeling de stukken alsnog over te leggen.

4. Indien na het verstrijken van de bedoelde termijn de desbetreffende stukken nog niet zijn overgelegd, wordt de registratie geweigerd.

5. Van de registratie dan wel de weigering van de registratie maakt het Onafhankelijk Kiesbureau een proces-verbaal op volgens een bij staatsbesluit vast te stellen model. Afschrift van dit proces-verbaal wordt bij deurwaardersexploit aan de politieke organisatie uitgereikt.

6. Tegen weigering van de registratie is binnen veertien dagen, nadat het besluit tot weigering ter kennis van de politieke organisatie is gebracht, beroep mogelijk bij de President. De President beslist bij een met redenen omkleed besluit binnen veertien dagen na ontvangst van het beroepschrift.

7. Het model van het openbaar register en de kosten van registratie worden bij staatsbesluit geregeld.

8. Politieke organisaties, die zijn geregistreerd in voornoemd openbaar register kunnen op de dag van de kandidaatstelling, met inachtneming van de voorschriften van de Kiesregeling, lijsten van kandidaten indienen ter verkiezing in de volksvertegenwoordigende lichamen.

UITSLUITING VAN DEELNAME AAN DE ALGEMENE VERKIEZINGEN

Artikel 8

- 1.a. Politieke organisaties, die niet in het openbaar register zijn geregistreerd, mogen niet deelnemen aan verkiezingen voor volksvertegenwoordigende lichamen.
- 1.b. Eveneens mogen aan de verkiezingen van volksvertegenwoordigende lichamen niet deelnemen, politieke organisaties die niet hebben overgelegd een ledenlijst waaruit blijkt dat het aantal kiesgerechtigde leden tenminste 1% van het totaal aantal kiesgerechtigden in Suriname is.
2. Deelname door een politieke organisatie is ook niet toegestaan:
  - a. indien het een vereniging betreft, die bij onherroepelijke rechterlijke uitspraak, ingevolge artikel 48 van de Politie-
strafwet, tot verboden vereniging is verklaard.

1987

5

No. 61

- b. indien bij onherroepelijke rechterlijke uitspraak is verklaard, dat de vereniging als politieke organisatie heeft opgehouden te bestaan.

DE CONSULTATIE VAN POLITIEKE ORGANISATIES

Artikel 9

1. Politieke organisaties, die in De Nationale Assemblée vertegenwoordigd zijn, zullen door de President gehoord worden in de navolgende gevallen:
- bij het samenstellen van een nieuwe Regering na gehouden verkiezingen;
  - bij het uitschrijven van nieuwe verkiezingen;
  - bij het voornemen tot of het houden van een volksraadpleging, ingeval van dreiging van oorlog, oorlogsgevaar, staat van beleg en andere buitengewone omstandigheden.
2. De politieke organisaties kunnen gehoord worden in alle overige gevallen, waarin de President zulks wenselijk acht.

SLOTBEPALINGEN

Artikel 10

1. Dit decreet kan worden aangehaald als "Decreet Politieke Organisaties".

1987

6

No. 61

2. Het wordt bekend gemaakt in het Staatsblad van de Republiek Suriname en treedt in werking met ingang van de dag volgende op die van zijn bekendmaking.

Gegeven te Paramaribo, de 22ste september 1987.

L.F. RAMDAT MISIER.

De Voorzitter van het
Militair Gezag,

D.D. BOUTERSE.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
Districtsbestuur en Volksmobilisatie,
J.A. WIJDENBOSCH.

De Minister van Justitie,
S.F. GILDS.

Uitgegeven te Paramaribo, de 22ste september 1987.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
Districtsbestuur en Volksmobilisatie,
J.A. WIJDENBOSCH.

DECREET van 22 september 1987, houdende regels voor politieke organisaties (Decreet Politieke Organisaties).

NOTA VAN TOELICHTING

ALGEMEEN

Op 30 maart 1987 heeft De Nationale Assemblee een voorontwerp van de Grondwet voor de Republiek Suriname aanvaard. Het voorontwerp zal op 30 september 1987 ter goedkeuring aan het Volk van Suriname, middels een referendum, worden aangeboden.

De in dat voorontwerp in artikel 53 neergelegde beginselen zijn geaccepteerd en zijn leidraad in het verenigingsleven in Suriname.

Bij het uitoefenen van hun bevoegdheden moeten de politieke organisaties het navolgende in acht nemen:

- a. de doelstellingen mogen niet strijdig en onverenigbaar zijn met de Grondwet en met de wetten;
- b. de organisaties moeten voor elke Surinaamse burger, die voldoet aan de door de wet te stellen criteria, toegankelijk zijn, mits deze de beginselen van de partij onderschrijft;
- c. de interne organisatie moet democratisch zijn, hetgeen onder meer tot uitdrukking dient te worden gebracht door:
  - regelmatige bestuursverkiezingen;
  - het vereiste dat voorgedragen kandidaten voor de volksvertegenwoordigingen binnen de partijstructuren moeten zijn verkozen;
- d. de kiezers in staat te stellen kennis te kunnen nemen van het beginselprogramma en het verkiezingsprogramma van de politieke organisaties;
- e. jaarlijkse publicaties van inkomstenbronnen en rekeningen in het Advertentieblad van de Republiek Suriname en ten minste één dagblad;
- f. het functioneren moet beantwoorden aan de beginselen van behoorlijk bestuur, alsmede aan de gestelde wettelijke regels voor de waarborging van de openbaarheid en inzichtelijkheid;

g. het samenstellen van een programma, met als enig doel de behartiging van het nationaal belang.

Politieke organisaties zijn voor de democratische ordening onmisbare instituten. Deze organisaties functioneren binnen het politiek systeem, waarin de burgers met de overheid communiceren over het te voeren beleid.

Deze communicatie houdt in een voortdurende wisselwerking tussen de maatschappelijke verlangens, de geformuleerde beleidsdoelen, de genomen maatregelen en tenslotte de effecten daarvan.

In dit systeem functioneren verschillende organisaties zoals de volksvertegenwoordigingen, de overheid, de belangenorganisaties en uiteraard de politieke organisaties.

De politieke organisaties hebben de plicht om het beleid naar de burgers te vertalen en voor hen te beoordelen, alsmede de reacties op het beleid terug te geleiden naar de Regering.

Als nu de nieuwe Grondwet een regulering van het politieke systeem beoogt, dan zal daarin voor de politieke organisatie ten minste een zinvolle plaats moeten worden ingeruimd.

De nieuwe Grondwet van Suriname verlangt dat de democratie optimaal wordt gerealiseerd. Uitgangspunt is dat de juridische ordening van ons staatsbestel toereikend moet zijn, in de zin dat daarin onder meer tot uiting komen de democratische en rechtsstatelijke waarden, hetgeen mede het streven inhoudt de operationaliteit van het politieke systeem verzekeren. Met het onderhavige decreet wordt onder meer beoogd de publieke betekenis van politieke organisaties in het politieke systeem operationeel te maken door het formuleren van een wettelijk kader voor deze organisaties. Politieke organisaties mogen niet discriminatoir handelen. Zij dienen bij het zich presenteren of aanprijzen aan de bevolking uitingen van raciale, etnische of religieuze aard te vermijden.

Wat betreft het wettelijke kader kan het volgende worden opgemerkt.

De politieke organisatie is een gewone vereniging in de zin van het Burgerlijk Wetboek, als bedoeld in de artikelen 1665 en volgende.

De wijze waarop organisaties rechtspersoonlijkheid kunnen krijgen is te vinden in deze bepalingen van het Burgerlijk Wetboek en derhalve zal het aldaar bepaalde ook op politieke organisaties van toepassing zijn.

Behoudens de dwingende bepalingen van de Grondwet, het Burgerlijk Wetboek, de richtlijnen van het Ministerie van Justitie met betrekking tot artikel 1665 en volgende van het Burgerlijk Wetboek en de voorschriften van het onderhavige decreet zullen politieke organisaties ook eigen regels tot stand brengen, die als partijrecht aangeduid kunnen worden, zoals statuten, huishoudelijke reglementen, verkiezingsreglementen en selectie- en keuzeregels kandidaten betreffende.

Artikel 7 regelt onder meer de voorwaarden waaraan de politieke organisaties dienen te voldoen voor registratie in een voor dat doel door het Onafhankelijk Kiesbureau gehouden Openbaar Register.

Bij Reglement van Orde van het Onafhankelijk Kiesbureau, welk Kiesbureau steeds na overleg met de geregistreerde politieke organisaties wordt samengesteld, wordt de werkwijze en methode met betrekking tot de beoordeling van de in lid 2 van dit artikel bedoelde stukken nader geregeld.

De overige artikelen zijn van zodanig duidelijke aard dat een artikelsgewijze toelichting niet nodig is.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
Districtsbestuur en Volksmobilisatie,

J.A. WIJDENBOSCH.

De Minister van Justitie,
S.F. GILDS.